

Foutieve hoogte-informatie door storing in transponder, Sukhoi SU-26MX, PH-SMX, nabij Castricum, 25 juli 2016

Een naderingsverkeersleider van Schiphol zag op zijn radarscherm dat een Su-26, die in zuidelijke richting langs de kust vloog, vanaf een hoogte van 900 voet een klim inzette. Daarbij vloog het toestel kortstondig het naderingsverkeersleidingsgebied (TMA) van Schiphol binnen, dat een ondergrens heeft van 1.500 voet. In de TMA vloog op dat moment een Airbus A319 op 2.000 voet in noordelijke richting. Dit toestel maakte ter hoogte van Castricum een rechterbocht om in zuidelijke richting de nadering naar Schiphol in te zetten. Volgens de radarinformatie leken beide vliegtuigen elkaar op nagenoeg dezelfde hoogte te zullen kruisen op een hoogte van ongeveer 2.000 voet. De verkeersleider waarschuwde beide vliegtuigen, waarna de Su-26 een daling inzette. De bemanning van de A319 vervolgde de vlucht zoals gepland. Omdat de A319 in bewolking vloog, hebben de bemanningsleden de Su-26 niet gezien. Zij verklaarden ook geen TCAS-waarschuwing te hebben waargenomen.

Tijdens het initiële onderzoek was volgens de radarinformatie de afstand tussen beide vliegtuigen 0,1 NM horizontaal en 0 voet verticaal. Tijdens vervolgonderzoek bleek dat de Su-26 was uitgerust met een niet goed werkende transponder. Hierdoor kon het gebeuren dat het radarsysteem van de luchtverkeersleiding de vlieghoogte van de A319 eveneens aan de Su-26 toekende. Het gevolg is dat voor het radarsysteem beide vliegtuigen op dezelfde hoogte vlogen, terwijl dit in werkelijkheid niet het geval was. De verticale separatie was echter kleiner dan het voorgeschreven minimum.

De Su-26 was uitgerust met een transponder van het merk Funkwerk uit de TRT800 serie. EASA heeft op 17 oktober 2008 een Airworthiness Directive (AD) gepubliceerd, waarin gesteld werd dat verschillende typen transponders van dit merk niet in Transponder Mandatory Zones (TMZ) gebruikt mocht worden in verband met geconstateerde storingen. Op 12 november 2008 werd deze AD gewijzigd waarin de beperking alleen nog gold voor transponders uit de TRT600 serie. Desondanks zijn er aanwijzingen dat ook transponders uit de TRT800 serie nog steeds storingen vertonen. De Onderzoeksraad heeft deze problematiek onder de aandacht gebracht van EASA.

Classificatie: Incident
Referentie: 2016081